

Cirkulärnr: 13:48
Diariernr: 13/5396
Handläggare: Signild Östgren m.fl.
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2013-09-19
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Individ- och familjeomsorg
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd
Rubrik: Budgetpropositionen för år 2014
Bilagor: Arbetsgivaravgifter för KOMMUNER år 2013 och prel.
för år 2014

CIRKULÄR 13:48

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Signild Östgren m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Individ- och familjeomsorg
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Budgetpropositionen för år 2014

Den 18 september presenterade regeringen 2014 års budgetproposition (2013/14:1). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2014–2017. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) egna kommentarer skrivs i *kursiv* stil. Nedan sammanfattas några av de större satsningarna:

- Besparingarna i gymnasieskolan dras tillbaka för åren 2014–2015 och uppgår till 470 miljoner 2016.
- I det generella statsbidraget kompenseras kommunerna med 210 miljoner för införandet av jobbstimulans för de som har ekonomiskt bistånd.
- Flyktingersättningen föreslås bli en prestationsbaserad ersättning och omfattar ökade medel med 365 miljoner.
- Det nya förslaget till utjämningsystemet införs från 1 januari 2014.
- Inom skolområdet föreslås flera förändringar bland annat fler karriärstjänster, fler matematiklektioner, fortbildning inom läsning och skrivning m.m.
- Kompensation med 1 576 miljoner för en sänkning av skatten för pensionärer.
- En liten ökning, efter flera år av minskning, av de svenska skatteintäkterna till följd av arbetspendlingen över Öresund medför en minskning av anslaget med 10 miljoner.

Innehållsförteckning

Ekonomi	3
Kommunalekonomisk utjämning	6
Lagstadgad arbetsgivaravgift – förändrade nivåer för ungdomar	8
Barn och utbildning	9
Funktionshinderområdet	11
Folkhälsoområdet	12
Individ- och familjeomsorg	12
Flyktningmottagande och integration på arbetsmarknaden	14
Äldreomsorg	15
Psykisk hälsa	16
Miljö och energi	16
Samhällsplanering och bostadsbyggande	17
Arbetsgivarfrågor	19
Arbetsmarknad	19

Ekonomi

Den makroekonomiska utvecklingen

Det senaste årets internationella konjunkturedgång har slagit hårt mot den svenska ekonomin. BNP ökade med enbart 0,7 procent 2012 och även hittills i år har BNP utvecklats svagt. Framförallt exporten, men även investeringarna och hushållens konsumtion har påverkats negativt av de försämrade förutsättningarna. Vissa indikatorer tyder på att läget kommer att förbättras något andra halvåret. Men framförallt bedömer regeringen att nästa år blir bättre. En starkare internationell utveckling och en ökad tillförsikt hos svenska företag och hushåll leder till att BNP år 2014 kan öka med 2,5 procent.

Regeringens prognos ligger väl i linje med Konjunkturinstitutets och förbundets bedömningar.

Tabell 1. BNP, prognos 2012–2017
Procentuell volymförändring

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hushållens konsumtion	1,5	2,1	2,5	3,9	3,6	3,1
Offentlig konsumtion	0,7	1,0	1,1	0,2	0,7	0,6
Fasta bruttoinvesteringar	3,2	-2,4	4,3	6,9	6,7	4,3
Lager*	-1,1	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0
Export	0,8	-2,3	3,0	6,8	7,7	6,2
Import	0,0	-2,7	3,3	7,1	7,4	6,1
BNP	0,7	1,2	2,5	3,6	3,9	2,9
BNP kalenderkorr.	1,1	1,2	2,6	3,3	3,5	3,1
Kommunal konsumtion	0,6	0,7	0,8	0,6	1,2	0,9

*Bidrag till BNP-tillväxten.

Källa: 2014 års budgetproposition.

Bedömningen under perioden 2015–2017 utgår ifrån en ökad resursanvändning och att ekonomin går mot ett jämviktsläge. För att en ekonomi i balans ska nå år 2017 krävs en förhållandevis hög tillväxt, vilket följaktligen blir regeringens prognos/framskrivning. Denna metod är den gängse i ekonomiska framskrivningar. Den stora svårigheten är att bedöma vad den potentiella produktionen är. Olika bedömare kan göra olika värderingar. Konjunkturinstitutet har t.ex. en något lägre bedömning över potentiell produktion, dvs. vilken produktion som är förenlig med stabila priser. Avgörande för denna analys är arbetskraftens storlek, arbetsmarknadens funktion och produktiviteten. Enligt regeringen skapar det låga resursutnyttjandet i ekonomin och den starka disponibelinkomstutvecklingen tillsammans med en internationell återhämtning förutsättningar för att den starka utvecklingen av BNP ska vara möjlig.

Arbetslösheten ligger kring drygt 8 procent i år och nästa år. Regeringen pekar dock på att sysselsättningen med tanke på den svaga konjunkturen utvecklats förhållandevis väl och en förklaring till att den höga arbetslösheten består är att arbetskraften ökat starkt. För att få till en riktig nedgång i arbetslösheten krävs betydligt starkare sysselsättningsökning.

Löne- och prisökningarna blir måttliga. Timlöneökningarna ligger under 3 procent såväl 2013 som 2014. Regeringen bedömer även att den låga inflationen kommer kvarstå under 2014.

Regeringens prognos för kommunal konsumtion visar en ökning med mellan 0,6 och 1,2 procent per år fram till och med år 2017. Resultatet i kommunala sektorn väntas vara positivt varje år och landar år 2017 på 12 miljarder kronor, ca 1,5 procent av skatter och statsbidrag. Detta är betydligt svagare konsumtionsutveckling än vad förbundet förutser. Förklaringen är att regeringens beräkningar utgår från att kommuner och landsting anpassar sina kostnader för att åtminstone klara balanskravet. Därmed styrs den kommunala konsumtionen av intäktsutvecklingen utan beaktande av demografiskt tryck och förväntningar om standardhöjningar.

Förbundet menar att denna bild inte är realistisk.

Tabell 2. Sammanfattningstabell över regeringens prognos i vårpropositionen
Procentuell förändring om inte annat anges, prognos 2012–2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP ¹	1,2	1,2	2,6	3,3	3,5	3,1
Arbetade timmar ¹	0,6	0,3	0,5	1,1	1,6	1,5
Arbetslöshet ²	8,0	8,2	8,1	7,8	7,0	6,4
BNP-gap ³	-2,2	-3,5	-3,0	-2,1	-1,0	-0,2
Timlöner ⁴	2,9	2,7	2,8	2,9	3,2	3,4
KPI	0,9	0,1	0,9	1,7	2,7	3,2
Finansiellt sparande i off. sektor ⁵	-0,7	-1,2	-1,5	-0,4	0,4	1,1
Konsoliderad bruttoskuld ⁵	38,2	41,9	42,6	41,2	38,3	35,1

¹Kalenderkorrigerade. ²Procent av arbetskraften. ³Procent av potentiell BNP. ⁴Konjunkturlönestatistiken.
⁵Andel av BNP.

Källa: 2014 årsbudgetproposition.

Enligt regeringen är hushållens konsumtion en viktig drivkraft för återhämtningen i svensk ekonomi. Ett i utgångsläget högt sparande och en god utveckling av de disponibla inkomsterna ger utrymme för en förhållandevis hög tillväxt i hushållens konsumtion de närmaste åren. Den stora satsningen i budgeten syftar ju även till att stärka hushållens inkomster och konsumtionsvilja. Jobbskatteavdraget, sänkt skatt för pensionärer, höjd brytpunkt för statlig skatt mm handlar om stimulanser i storleksordningen 20 miljarder kronor. I motsatt riktning verkar dock effekten av att bromsen slår till i det allmänna pensionssystemet, varför inkomstpensionen sänks.

Det finansiella sparandet i offentlig sektor är negativt i år och nästa år, vilket enligt finansministern är rimligt med tanke på den svaga konjunkturen. Samtidigt är de svenska statsfinanserna i bra skick och statsskulden i förhållande till BNP ligger kvar på en i internationellt perspektiv mycket låg nivå.

Slutligen varnar regeringen för att den förhållandevis ljusa prognosbilden kan bli betydligt mörkare. Det råder en stor osäkerhet om den framtida internationella konjunkturutvecklingen och även hushållens agerande kan innebära en betydligt svagare efterfrågeutveckling. Särskilt då om det blir ett högre ränteläge, kan den höga skuldsättningen sätta hinder i vägen för hushållens konsumtion.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Siv Stjernborg tfn 08-452 77 51 eller Annika Wallenskog tfn 08-452 77 46, avdelningen för ekonomi och styrning.

Det kommunala skatteunderlaget

I budgetpropositionen föreslår regeringen att inkomstskatten för de som är 65 år eller äldre sänks med sammanlagt 2,5 miljarder kronor från och med år 2014. Skattesänkningen görs genom en höjning av det förhöjda grundavdraget, vilket minskar skatteunderlaget med 0,4 procent. För att neutralisera effekten på kommunsektorns intäkter föreslås en höjning av bidraget Kommunalekonomisk utjämning med 1 576 miljoner för kommunerna och 849 miljoner för landstingen (se nedan).

Regeringen föreslår också en ytterligare höjning av det så kallade jobbskatteavdraget. Detta är i skatteteknisk mening inte ett avdrag utan en skattereduktion, vilket innebär att det inte påverkar beräkningen av de inkomster som utgör grund för kommunalskatt, det vill säga det kommunala skatteunderlaget.

År 2014 räknar regeringen med att skatteunderlagets underliggande utveckling, exklusive grundavdragshöjningen, är 3,2 procent. Med hänsyn taget till detta är regeringens prognos för skatteunderlaget mycket lik förbundets utom när det gäller utvecklingen under år 2013 (tabell 3).

Tabell 3. Olika skatteunderlagsprognoser
Procentuell förändring

	2012	2013	2014	2015	2016	2012–2016
Reg, sep 2013	4,3	3,9	2,7	4,4	5,2	22,2
ESV, sep 2013	4,3	3,4	3,3	4,1	4,8	21,7
SKL, aug 2013	4,2	3,3	3,2	4,5	5,3	22,1
Reg. Sep 2012	4,1	4,1	4,2	4,8	4,5	23,7

Anm.: Regeringens prognos från september 2012 för 2012 och 2013 har fastställts som uppräkningsfaktorer för utbetalning av preliminär skatt 2013.

När SKL:s prognos från augusti 2013 och Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos från september 2013 gjordes var regeringens förslag om en ytterligare höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år inte känt och har alltså inte beaktats.

Huvuddelen av skillnaden mellan regeringens och förbundets prognos för år 2013 förklaras främst av att regeringens prognos bygger på större löneökningar lite starkare utveckling av arbetade timmar och än SKL:s.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017
Totalt enligt BP 2013, cirkulär 12:44*	60 062	59 499	59 498	59 498
Tillskott/Indragningar				
Kompensation sänkt inkomstutjämningsavgift	850	850	850	850
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Utökad undervisningstid i matematik			245	490
Nya gymnasiesärskolan				-17
Nationella minoritetsspråk		5	9	9
Ungdomar utanför gymnasieskolan	5	10	10	10
Införande aktivitetskrav Komvux	14	30	30	30
Medborgarskapsceremonier	5	5	5	5
Jobbstimulans ekonomiskt bistånd	320	210	210	210
Övriga regleringar				
Högre krav nya gymnasieskolan	1 360	1 930	1 460	1 460
Höjt grundavdrag för pensionärer	1 576	1 576	1 576	1 576
Utjämningsbelopp (netto) enligt avtal mellan Danmark o Sverige	-10	-10	-10	-10
Totalt enligt detta cirkulär	64 181	64 104	63 882	64 110

*Beloppen är 155 miljoner kronor högre i förhållande till BP 2013 då justeringar för skatteväxlingar mellan kommuner och landsting genomförts genom regeringsbeslut i december 2013.

Tabell 5. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

	2014	2015	2016	2017
Totalt enligt BP 2013, cirkulär 12:44*	6 232	6 108	6 046	5 985
Tillskott/Indragningar				
Kompensation sänkt inkomstutjämningsavgift	88	87	86	85
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Utökad undervisningstid i matematik			25	49
Nya gymnasiesärskolan				-2
Nationella minoritetsspråk		1	1	1
Ungdomar utanför gymnasieskolan	1	1	1	1
Införande aktivitetskrav Komvux	1	3	3	3
Medborgarskapsceremonier	1	1	1	1
Jobbstimulans ekonomiskt bistånd	33	22	21	21
Övriga regleringar				
Högre krav nya gymnasieskolan	141	198	148	147
Höjt grundavdrag för pensionärer	164	162	160	159
Utjämningsbelopp (netto) enligt avtal mellan Danmark o Sverige	-1	-1	-1	-1
Totalt enligt detta cirkulär	6 659	6 580	6 491	6 449

Särskild kompensation för riktade tillskott

I *Budgetpropositionen för 2014* föreslår regeringen förändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning. De föreslår bland annat sänkt kompensationsgrad för avgiftsbetalande kommuner för den del av det uppräknade skatteunderlaget upp till 125 procent av rikets medelskatekraft. Detta innebär i praktiken att inkomstutjämningsavgiften minskar för 13 kommuner motsvarande 36 till 1000 kronor per invånare. Därmed minskar de totala avgifterna i systemet och regleringsposten lika mycket vilket drabbar alla kommuner. För att kompensera de kommuner som förlorar på denna förändring föreslår regeringen en särskild kompensation för dessa kommuner med totalt 850 miljoner kronor inom strukturbidraget. Utöver det riktade tillskottet till de avgiftsbetalande kommunerna skjuter regeringen inte till några obundna statsbidrag under perioden 2014 till 2017.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

De 16,9 miljoner kronor som tidigare tillförts Anslaget 1:1 **Kommunalekonomisk utjämning** till följd av förslagen i propositionen *En gymnasiesärskola med hög kvalitet* dras från 2017 tillbaka. För 2014 ökas enligt tidigare beslut anslaget med ytterligare 4,1 miljoner och för 2015 med ytterligare 4,4 miljoner. År 2016 minskas anslaget med 1 miljon.

Den tidigare satsningen på utökad undervisningstid i matematik, den s.k. **Matte-satsningen** utökas med 245 miljoner från 2016 och ytterligare 245 miljoner från 2017.

Regeringen föreslår att även de som inte har grundläggande kunskaper i modersmålet ska få undervisning i de **nationella minoritetsspråken**. Kostnadsökningen som detta medför kompenseras i anslaget med 4 miljoner kronor 2015 och ytterligare 5 miljoner 2016.

Regeringen avsätter 5 miljoner 2014 och ytterligare 5 miljoner 2015 för kommunerna ska förbättra register och statistikuppföljningen inom det kommunala informationsansvaret för **ungdomar utanför gymnasieskolan**. Regeringen avser att precisera förslaget i den ungdomspolitiska propositionen i början av 2014.

Med anledning av att **aktivitetskrav i vuxenutbildningen**, i syfte att öka genomströmningen och minska avhoppet, kommer att införas i någon form avsåts 13,5 miljoner 2014 och ytterligare 16 miljoner 2015. Även här avser regeringen att återkomma med förslag på hur det utökade kravet ska utformas.

Det kommande förslaget att ålägga kommunerna att årligen genomföra en **medborgarskapsceremoni för nya medborgare** medför att anslaget ökas med 5 miljoner kronor från år 2014.

Regeringen avsätter 210 miljoner kronor för införande av **jobbstimulans inom det ekonomiska biståndet**. Då lagförslagen trädde i kraft vid halvårsskiftet 2013 kompenserar regeringen kommunerna tillfälligt 2014 med ytterligare 110 miljoner. Förslaget syftar till att ge bättre möjligheter för personer med ekonomiskt bistånd att försörja sig själva genom arbete, öka socialtjänstens möjligheter att stötta och stimulera biståndsmottagarna samt att höja gränsen för när hemmavarande barns arbetsinkomst får beaktas vid biståndsbedömningen.

Övriga ekonomiska regleringar

De av regeringen sedan tidigare föreslagna indragningarna för effektiviseringar till följd av prop. 2008/09:199 *Högre krav och kvalitet i den nya gymnasieskolan GY11* dras helt tillbaka för åren 2014 och 2015 och dras ned till en minskning av anslaget med 470 miljoner kronor från 2016 och framåt.

Övriga regleringar som föreslås av regeringen i budgetpropositionen avser beslut som påverkar det kommunala skatteunderlaget. Regeringen föreslår en fortsatt sänkning av skatten för pensionärer genom ett förhöjt grundavdrag motsvarande 1 576 miljoner kronors effekt på kommunernas skatteintäkter.

En liten ökning, efter flera år av minskning, av de svenska skatteintäkterna till följd av att arbetspendlingen över Öresund har skett medför en minskning av anslaget med 10 miljoner.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Derk de Beer, tfn 08-452 77 42, avdelningen för ekonomi och styrning.

Lagstadgad arbetsgivaravgift – förändrade nivåer ungdomar

Regeringen föreslår en förändring av **arbetsgivaravgifterna enligt lag** för unga i enlighet med tabell 6 och 7 nedan:

Tabell 6. Statliga arbetsgivaravgifter 2013

Födda år	Procent
–1937	–
1938–1947	10,21
1948–1986	31,42
1987–	15,49

Tabell 7. Förslag statliga arbetsgivaravgifter från 1.7.2014

Födda år	Procent
–1937	–
1938–1948	10,21
1949–1988	31,42
1989–1990	15,49
1991–	10,21

För unga som vid årets ingång inte fyllt 23 år sänks den statliga arbetsgivaravgiften till 10,21 procent. Den nuvarande nedsättningen tas samtidigt bort för personer som vid årets ingång fyllt 25 år. Dessa förändringar bedöms kunna träda i kraft den 1 juli 2014. För dem som fyllt 23 men inte 25 vid årets ingång kvarstår nedsättningen det vill säga där är avgiften 15,49 procent.

Enligt våra beräkningar har detta förslag ingen påverkan på kommunernas kostnader eftersom höjningar och sänkningar tar ut varandra.

I april publicerades förbundets preliminära uppgifter om PO-pålägg för 2014. Vår bedömning av den genomsnittliga schablonen, **38,46 procent på lönesumman för kommuner**, kvarstår. Definitiva beslut om avgifternas storlek kommer att tas senare under hösten. I bilaga till detta cirkulär bifogas sammanställning över PO-pålägg för 2013 och preliminärt för 2014, där uppdateringar gjorts med justeringar av avgifterna enligt regeringens förslag.

Frågor om arbetsgivaravgifter kan ställas till Siv Stjernborg, tfn 08-452 77 51 eller Kajsa Jansson, tfn 08-452 78 62, avdelningen för ekonomi och styrning.

Barn och utbildning

Gymnasiereformen 2011

Regeringen har tidigare bedömt att det är möjligt att lägga omfattande besparingar på gymnasiereformen eftersom den på sikt har ansetts förbättra förutsättningarna för bättre genomströmning samt skolornas planering, schemaläggning och möjligheter att kunna fylla undervisningsgrupperna. Regeringen gör nu i enlighet med förbundets uppfattning bedömningen att reformen inte leder till några lägre kostnader. Därför kommer inte indragningar som tidigare aviserats för år 2014, 1 360 miljoner kronor och för år 2015, 1 930 miljoner att sättas i verket. För år 2016 och framåt minskas besparingen från hittills aviserade 1 930 miljoner till 470 miljoner.

Förbundet kommer därför att fortsätta att följa utfallet av reformen för att borga för att några statliga indragningar inte heller då genomförs utifrån osäkra antaganden. Hur sparbetinget för år 2016 är framräknat framgår inte.

Regeringen tillför i årets budgetproposition antagandet att den nu minskade indragningen på sikt kommer att medföra ett ekonomiskt utrymme för kommunerna. Detta skall användas för att stärka rättigheterna till kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Förbundets uppfattning är att en sådan rättighet till gymnasial vuxenutbildning och kommunal skyldighet att finansiera denna först måste utformas, kostnadsberäknas och förhandlas enligt finansieringsprincipen. Denna fråga varken bör eller behöver sammankopplas med en eventuell framtida besparing på gymnasieskolan.

Fler karriärtjänster införs

Lärare ska ha möjlighet att göra karriär. Ett särskilt statsbidrag utgår för förstelärare och lektorer med 5 000 kronor per månad respektive 10 000 kronor per månad. För att utöka den påbörjade karriärstegsreformen för lärare föreslår regeringen att det avsätts 377 miljoner år 2014 och därefter 554 miljoner år 2015, 504 miljoner kronor år 2016 och 589 miljoner årligen från år 2017.

Sommarskolan återinförs

Statsbidrag införs för anordnande av undervisning under skolloven, så kallad ”sommarskola” med 78 miljoner år 2014 och därefter 78 miljoner åren 2015–2016.

Utökad undervisningstid också för skolår 1–5

För att stärka nyanlända invandrares skolresultat utökas försöksverksamheten med utökad undervisningstid i svenska från att enbart omfatta årskurs 6–9 till nu även årskurs 1–5 och för dessa årskurser avsätts 45 miljoner år 2014. Detta är alltså utöver det som tidigare aviserats för årskurs 6–9. Därefter avsätts 90 miljoner kronor åren 2015–2016.

”Läsllyftet” införs

För att genomföra en kompetensutvecklingsinsats inom läs- och skrivutveckling för i första hand lärare som arbetar med svenska avsätts 15 miljoner år 2014. Därefter 56 miljoner år 2015, 93 miljoner år 2016 och 46 miljoner år 2017.

Läxhjälp – tidsbegränsat

Ett tidsbegränsat statsbidrag för huvudmännen gällande läxhjälp införs med 12 miljoner år 2014. Därefter 24 miljoner år 2015–2016 och 12 miljoner år 2017.

Minskad administration för lärarna

För genomförande av implementeringsinsatser i syfte att minska lärarnas administrativa börda avsätts 5 miljoner år 2014 och året därpå 10 miljoner.

Vuxenutbildningen

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2013 aviserat att den avser att förtydliga regelverket så att de statliga satsningarna ska innebära nettoökningar av antalet utbildningsplatser. Regeringen anser att samtidigt som dessa satsningar är stora avsätter många kommuner allt mindre resurser till vuxenutbildningen. Just nu pågår en översyn av reglerna för statsbidragen för yrkesvux och lärlingsvux. Utgångspunkten är att satsningar ska få största möjliga effekt när det gäller antalet utbildningsplatser och kvalitet inom komvux och särvux. Regeringen avser att återkomma i frågan. För år 2014 avsätts 14 650 platser för yrkesvux.

Förbundet anser att antalet platser är på en rimlig nivå år 2014. Yrkesvux får en allt viktigare roll som instrument för tillväxt, där arbetslivet snabbt behöver tillgodoses med personer som har rätt kvalifikationer. Vi beklagar därför att den av regeringen aviserade volymen redan 2015–2016 går ner till nära nog noll. Det vore önskvärt med en mindre ryckighet och högre grad av framförhållning för kommunernas fortsatta planering och genomförande.

Förbundet anser att medel för yrkesvux också skall kunna användas vid yrkesintroduktionsanställningar för sådana utbildningsinslag som genomförs i det formella utbildningsväsendet.

Yrkeshögskolan

Sedan yrkeshögskolan startade år 2009 har intresset för yrkeshögskoleutbildningarna varit stort. Inom yrkeshögskolan samlas ett stort antal eftergymnasiala yrkesutbildningar som tidigare fanns i ett svåröverskådligt utbildningssystem. Yrkeshögskolans flexibilitet med ett ständigt omprövat utbud av utbildningar har skapat ett effektivt utbildningssystem med kontinuerlig uppföljning av utbildningarnas resultat. För att skapa ytterligare flexibilitet när det gäller yrkeshögskolans utbud av utbildningar bör möjligheten att anordna utbildning utan statsbidrag, men med möjlighet för de studerande att få studiestöd, utnyttjas. Därför bör 200 nya platser med enbart studiestöd införas från och med år 2014. På detta sätt möjliggörs ett utökat utbud av utbildningsplatser inom yrkeshögskolan.

Förbundet förordar en ökning av antalet elevplatser. Idag beviljas endast en tredjedel av de ansökningar som motsvarar kraven. Det innebär att många företag och institutioner tvekar att gå in i ett ansökningsförfarande med de insatser som krävs.

Yrkesintroduktionsavtal

Regeringen avser att avsätta resurser för att stödja utvecklingsstöd till branscher att utveckla stödstrukturer för handledning och lärande inom respektive bransch. Den 14 mars 2013 beslutade regeringen att arbetsmarknadsminister Hillevi Eng-

ström får lämna stöd till kollektivavtalslutande parter som önskar genomföra särskilda satsningar för att sprida information till organisationernas medlemmar om kommande eller existerande yrkesintroduktionsavtal. Syftet med insatserna är att bidra till att fler unga får ett arbete. Mot bakgrund av detta har förbundet och Kommunal beviljats högst 2 miljoner kronor under åren 2013 och 2014 för främjandeinsatser för att öka kunskapen om och användningen av yrkesintroduktionsavtal. Detta är den tredje och hittills mest omfattande ansökan om informationsstöd som har beviljats. Regeringen avsätter nu medel för sådana insatser under 2014 i omfattningen 20 miljoner. Därefter 30 miljoner 2015–2016 och 20 miljoner 2017–2018. (se även text under avsnittet Arbetsmarknad)

Undervisningstiden utökas för matematiken

För utökad undervisningstid i matematik i årskurs 4–6 avsätts 245 miljoner från och med hösten 2016, 490 miljoner årligen från år 2017. Tidigare aviserade ökning av undervisningstiden och därtill hörande medel gäller för årskurs 1–3.

Ett fjärde tekniskt år permanentas

För permanentande av det fjärde tekniska året på gymnasieskolan *exklusive studie-hjälp* avsätts 39 miljoner från och med höstterminen 2015, 95 miljoner år 2016 och 122 miljoner år 2017.

Förbundet avger sitt yttrande över detta betänkande i november.

Fler speciallärare utbildas

För en utökning av antalet utbildningsplatser på speciallärarutbildningen med 100 utbildningsplatser från år 2015 avsätts 10 miljoner kronor årligen från år 2015.

Fribeloppet höjs för studerande

Fribeloppet föreslås höjas med 30 000 kronor till 172 400 kronor per år. Med höjningen kan en studerande exempelvis ha en månadsinkomst på i genomsnitt 14 400 kronor.

Frågor om Barn och utbildning kan ställas till Mats Söderberg tfn 08-452 79 42, och J. Henrik Bergström tfn 08-452 79 47, avdelningen för lärande och arbetsmarknad.

Funktionshinderområdet

Regeringen aviserar en satsning för stärkt likvärdighet och säkerhet i verksamheter inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Satsningen består av tre åtgärder som tillsammans omfattar 11 miljoner kronor.

- Regeringen avser att ge Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra en kartläggning av hur kommunerna tillämpar LSS när det gäller ett antal insatser, bland annat ledsagarservice och bostäder med särskild service. Syftet är att få kunskap om det behövs ytterligare åtgärder för att stärka likvärdighet och säkerhet i kommunernas beslut för de insatser som kartläggningen avser omfatta.
- Regeringen kommer att satsa på en ny utbildning för handläggare som prövar ansökningar om LSS-insatser.

- Inom ramen för regeringens överenskommelse med förbundet kring evidensbaserad praktik undersöks redan nu förutsättningarna för att modifiera BPSD-registret för att kunna användas som arbetsverktyg för målgrupper inom vissa insatser enligt LSS.

Frågor om Funktionshinderområdet kan ställas till Henrik Gouali tfn 08-452 77 95, avdelningen för vård och omsorg.

Folkhälsoområdet

Regeringen vill underlätta för den enskilde att engagera sig i sin egen hälsa och hälsoutveckling. Regeringen genomför därför en satsning på att utveckla en nationell tjänst för att den enskilde ska kunna spara, överblicka och administrera sin hälsoinformation. Tjänsten ska kunna användas av den enskilde för att lagra egen information om bl.a. läkemedel och vaccinationer. Den ska även kunna innehålla en hälsodagbok där den enskilde kan föra in information om exempelvis friskvård, egenvård och kostvanor. HälsaFörMig ska kunna utnyttjas av alla som så önskar och lanseras under 2014.

Ny myndighet

Den 1 januari 2014 inrättas Folkhälsomyndigheten. Inrättandet av myndigheten innebär att Statens folkhälsoinstitut och Smittskyddsinstitutet avvecklas och upphör vid utgången av 2013. De uppgifter som dessa två myndigheter ansvarar för övergår till den nya myndigheten. Ansvaret för vissa uppgifter med folkhälsoanknytning kommer också att föras över från Socialstyrelsen till Folkhälsomyndigheten.

Stärkt föräldrastöd

Utbildning i föräldrastödande arbete görs tillgänglig genom en distansutbildning på universitetsnivå. En satsning på att stärka stödet till föräldrar med barn i tonåren kommer att inledas. I syfte att främja ett lättillgängligt föräldrastöd avser regeringen även att göra en satsning på att utveckla och utvärdera olika modeller för familjecentraler. Utvecklingsinsatser med fokus bl.a. på att få ökad kunskap om effekter av föräldrastödsinsatser samt för att stärka stödet till föräldrar till barn med funktionsnedsättning pågår.

Frågor om Folkhälsoområdet kan ställas till Jonas Frykman tfn 08-452 77 57 och Filippa Myrbäck tfn 08-452 75 27, avdelningen för vård och omsorg.

Individ- och familjeomsorg

Jobbstimulans inom det ekonomiska biståndet

Lagförslagen trädde i kraft den 1 juli 2013. I enlighet med den kommunala finansieringsprincipen ska kommunsektorn kompenseras för de kostnader som förslagen om jobb-stimulans och höjd gräns för när hemmavarande barns och skolungdomars arbetsinkomster får beaktas vid biståndsbedömningen medför.

Kommunerna kompenseras i det generella statsbidraget år 2014 med 320 miljoner kronor, varav 110 miljoner är retroaktiv ersättning för år 2013. Från år 2015 kompenseras kommunerna med 210 miljoner per år.

Fritidspeng införs som stöd till barn i ekonomiskt utsatta familjer

Barn i ekonomiskt utsatta familjer deltar inte i organiserade fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn. Avsikten är att fritidspengen ska rikta sig till barn i hushåll som har haft ekonomiskt bistånd under sex månader eller längre. Fritidspengen ska uppgå till högst 3 000 kronor per barn och år och ska täcka utgifter för deltagande i kontinuerliga fritidsaktiviteter. Pengen gäller för barn i årskurs fyra till nio. 41 miljoner kronor anslås för 2014 och 81 miljoner fr.o.m. 2015. Regeringen avser att föreslå att fritidspengen införs den 1 juli 2014.

Jobsökande med ekonomiskt bistånd

I budgetpropositionen för 2013 aviserade regeringen flera åtgärder för att säkerställa jobbsökandet för personer som på grund av arbetslöshet uppbär ekonomiskt bistånd. Ytterligare kompletterande åtgärder bedöms dock vara nödvändiga. Regeringen avser att tillsätta en utredning för att se över hur socialtjänstens möjligheter att ställa krav och följa upp individens jobbsökande kan förbättras.

Höjt bostadsbidrag för hemmavarande barn

För att stärka ekonomin för de barnfamiljer som har lägst ekonomisk standard föreslår regeringen en höjning av det särskilda bidraget i bostadsbidraget. Höjningen innebär att det särskilda bidraget höjs med 200 kronor till 1 500 kronor per månad för ett barn, med 250 kronor till 2 000 kronor per månad för två barn och med 300 kronor till 2 650 kronor per månad för tre eller flera barn.

Förändringen förväntas få effekter så att kostnaderna minskar för det ekonomiska biståndet med 70 miljoner år 2014.

Konsumentstöd

En gemensam kontaktpunkt för det oberoende konsumentstödet föreslås inrättas i form av dels en konsumentupplysningstjänst per telefon, dels en webbaserad informationstjänst.

Utökade samarbetsavtal

Regeringen föreslår i propositionen *Förstärkta samarbetsavtal* (prop. 2012/13: 189) att kommunernas samarbetssamtal som i dag berör vårdnad, boende och umgänge ska utökas till att även omfatta frågor som rör barnets försörjning. Förslaget innebär att kommunen ges ett utökat ansvar för att informera föräldrarna och försöka få dem att enas i dessa frågor med barnets bästa som utgångspunkt. Inga särskilda medel för detta redovisas i budgetpropositionen.

Fortsatt satsning på Barn- och ungdomsvården

Regeringen kommer även fortsättningsvis att prioritera de särskilda satsningar som påbörjats för att kvalitetsutveckla den sociala barn- och ungdomsvården. Man lyfter särskilt fram satsning på huvudmännens arbete med kompetensutveckling och att oerfarna handläggare måste få stöd och handledning samt att det krävs en satsning på specialistutbildning. Regeringen avser att avsätta 60 miljoner kronor per år för att stödja huvudmännens arbete med kompetensutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården.

Frågor om ekonomiskt bistånd kan ställas till Leif Klingensjö tfn 08-452 78 51, avdelningen för lärande och arbetsmarknad och frågor om barn och ungdomsvården kan ställas till Sara Roxell tfn 08-452 78 98, avdelningen för vård och omsorg.

Ökat anslag för barnets rättigheter

Det avsätts 11 miljoner mer än tidigare år för ”insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige”, nu cirka 33 miljoner.

Regeringens ambition är att under 2014 tillsammans med förbundet identifiera de mest effektiva samarbetsformerna och det behov som eventuellt kan finnas för att stärka barnrättsperspektivet i kommunernas och landstingens verksamheter.

Frågor om barnets rättigheter kan ställas till Maria Schöld, tfn 08-452 78 71, avdelningen för vård och omsorg.

Kvinnofridsområdet – bland annat ökade medel till kvinnojourer

- Regeringen bedömer att bidraget till organisationer som arbetar med att motverka mäns våld mot kvinnor behöver förstärkas och beräknar i denna proposition en permanent ökning av statsbidraget med 23,3 miljoner kronor.
- Regeringen har gett Ungdomsstyrelsen i uppdrag att ta fram kunskapsstöd inriktat på attityder och värderingar i syfte att bekämpa mäns våld mot kvinnor, bl.a. genom att förebygga pojkars och unga mäns utsatthet för och användning av våld
- Arbetet för att förbättra situationen för brottsoffer fortsätter. Socialtjänstens verksamhet för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld har utvecklats positivt de senaste åren. Det finns dock fortfarande ett behov av ett bibehållet statligt stöd för att möjliggöra en fortsatt positiv utveckling. Under 2014 satsas 109 miljoner kronor i utvecklingsmedel till kommuner och ideella föreningar för att utveckla ett nationellt och regionalt kunskaps- och metodstöd.

Frågor om kvinnofridsområdet kan ställas till Berit Jernberg, tfn 08-452 75 91, avdelningen för vård och omsorg.

Flyktingmottagande och integration på arbetsmarknaden

Prestationsbaserad ersättning till kommuner för flyktingmottagandet

I förslaget ingår tre delar:

- Grundersättningen som en kommun får för att sluta en överenskommelse om mottagande av flyktingar, halveras från tio till fem prisbasbelopp. För år 2014 innebär det 222 000 kronor istället för 444 000 kronor.
- 15 000 kronor i extra ersättning per person som tas emot i kommunen och som anvisats från anläggningsboende eller som kvotflykting
- 5 000 till 15 000 enligt en trappstegsmodell som extra ersättning per mottagen person i de kommuner som haft högre mottagande än medianvärdet för riket under föregående år.

Den prestationsbaserade ersättningen omfattar ökade utgifter på 365 miljoner kronor 2014, 356 miljoner 2015, 349 miljoner 2016 och 345 miljoner 2017. Merpar-

ten finansieras med medel som avsattes i 2013 års budgetproposition samt med minskade utgifter för sänkt grundersättning.

Förslaget innebär att kommuner med överenskommelse och med inget eller lågt mottagande av nyanlända som anvisats från anläggningsboende eller som kvotflykting kan få en sänkt statlig ersättning. Sänkningen uppgår till högst 222 000 kronor. En majoritet av kommunerna får en höjd ersättning jämfört med nuvarande regelverk. Den relativa ökningen blir högre ju större mottagande kommunen haft i förhållande till sin befolkning föregående år samt antalet mottagna och andelen från anläggningsboende eller kvot under ersättningsåret.

Hur och när den extra ersättningen betalas ut kommer att regleras i förordning. Medel för den extra ersättningen är avsatta från år 2014.

Ersättning för anhöriga syskon till ensamkommande barn

En förändring från början på 2014 aviseras som innebär att kommuner får statlig ersättning för anhöriga syskon till ensamkommande barn. Hittills har i huvudsak anhöriga föräldrar till ensamkommande barn omfattats av den statliga ersättningen till kommuner.

Egenbosatta får endast hjälp med ny bosättning av arbetsmarknads-skäl

I dagsläget kan nyanlända flyktingar som först bosätter sig på egen hand, få hjälp av Arbetsförmedlingen med en ny bosättningsort. Nu aviseras att Arbetsförmedlingen i fortsättningen bara ska ge sådan hjälp om det finns arbetsmarknads-skäl. Det är inte fastställt hur nya rutiner eller reglerverk ska utformas.

Förändringen kan innebära minskad möjlighet till ny bosättningsort i samband med att t ex anhöriga kommer. En sådan förändring kan få effekter för socialtjänstens kostnader för nyanländas boende.

Sfi-bonusen avskaffas

Regeringen aviserar att de återkommer till riksdagen under 2014 med förslag om att avskaffa Sfi-bonusen till nyanlända. Sfi-bonusen administreras av kommunerna och kostnaderna återsöks från skolverket.

Folkhögskolor blir resurs i nyanländas etablering

Arbetsförmedlingen får sammanlagt använda 260 miljoner under åren 2014–2017 för att finansiera kurser på folkhögskolorna.

Frågor om ersättning till Flyktingmottagningen kan ställas till Karin Perols, tfn 08-452 76 82, avdelningen för lärande och arbetsmarknad.

Äldreomsorg

Föreskrifter för demensvård dröjer

Som Socialstyrelsen meddelade den 10 september har föreskrifterna för demensvård som skulle börja gälla den 1.1.2014 skjutits upp till 2015. Någon ekonomisk reglering för ökade administrationskostnader i enlighet med finansieringsprincipen finns därför inte med i propositionen.

Ny satsning för att förbättra vården för personer med långvarig eller kronisk sjukdom

Regeringen avser att ta fram en strategi som ska visa inriktningen på hur vården kan utvecklas för att bli mer effektiv, i högre grad involvera patienterna och öka deras tillgång till information. Strategin syftar även till att främja en mer ändamålsenlig organisering av vården. I satsningen ingår bl.a. att utveckla gemensamma mått på patientrelaterade utfall och patientnöjdhet. Därutöver avser regeringen att tillsätta en särskild utredare som ska föreslå en ändamålsenlig organisering av vården för långvarigt eller kroniskt sjuka patienter. Regeringen satsar 50 miljoner kronor under 2014 och ytterligare 100 miljoner 2015 samt 150 miljoner för 2016 respektive 2017.

Frågor om området Äldreomsorg kan ställas till Kristina Jennbert tfn 08-452 78 47, avdelningen för vård och omsorg.

Psykisk hälsa

Satsningen på psykisk hälsa fortsätter

I maj 2012 presenterade regeringen handlingsplanen PRIO psykisk ohälsa 2012–2016. Regeringen avser att avsätta ca 870 miljoner kronor per år i syfte att förebygga psykisk ohälsa och att förbättra vården och omsorgen för personer med psykisk ohälsa. Prioriterade målgrupper är barn och unga med psykisk ohälsa och personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik. En av de centrala beståndsdelarna i satsningen är en bred överenskommelse med förbundet som syftar till att, genom ekonomiska incitament och med patientens behov i centrum, skapa förutsättningar för ett långsiktigt och systematiskt förbättringsarbete i kommuner och landsting. Kommuner och landsting tar del av medlen bland annat genom prestationsbaserade statsbidrag.

Frågor om Psykisk hälsa området besvaras av Elina Berg tfn 08-452 74 01, avdelningen för vård och omsorg.

Miljö och energi

Miljökrav vid offentlig upphandling

Regeringen avser att samla det nuvarande stödet till vägledning och information om offentlig upphandling, inklusive innovationsupphandling i Konkurrensverket. Dessutom bedömer regeringen att denna verksamhet bör stärkas ytterligare, varför Konkurrensverkets anslag från 2015 utökas permanent med 35 miljoner kronor.

Förbundet välkomnar den ytterligare satsning på stöd till offentlig upphandling som regeringen gör. Förbundet befarar dock att den spetskompetens som finns på Miljöstyrningsrådet riskerar att gå förlorad och att kommuner och landsting inte i samma utsträckning kommer få ta del av det kvalificerade stöd som Miljöstyrningsrådet idag ger.

LOVA – Lokala vattenvårdsprojekt

Att stärka det lokala engagemanget är nödvändigt för att nå resultat i åtgärdsarbetet. Regeringen inför därför en permanent förstärkning om 75 miljoner kronor per år fr.o.m. 2014 för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).

Förbundet välkomnar satsningen men menar att den ändå inte är tillräcklig. Det behövs betydligt mer omfattande initiativ från staten sida för att komma tillrätta med övergödning från enskilda avlopp.

Giffri vardag

Regeringens kemikaliepolitik har sitt fokus på att bättre skydda barnen genom att arbeta för en vardag fri från gifter. Satsningen innebär att regeringens uppdrag till Kemikalieinspektionen att tillsammans med andra myndigheter och aktörer genomföra en handlingsplan för en giffri vardag. Tillsynen av efterlevnaden av reglerna behöver anpassas till den ökade ambitionen i lagstiftningen. Kommunerna är viktiga aktörer i denna tillsyn. Kemikalieinspektionen får fortsatt 25 miljoner och från och med år 2015 30 miljoner.

Klimatanpassning

Arbetet med anpassning till ett förändrat klimat i Sverige stärks och samordnas, både på central och på regional nivå. Kunskap om klimatanpassning sprids och målet är att den ska genomsyra hela samhället och vara en del av myndigheters, kommuners och näringslivets verksamhet. Förstärkningarna av anslaget är 8 miljoner år 2014 och ytterligare 8 miljoner för år 2015 för klimatanpassning genomförs i syfte att öka möjligheterna till ytterligare kunskapsinhämtning och förebyggande arbete.

Förbundet anser att det är angeläget att medel avsätts till kommunerna för att anpassa befintliga miljöer och för att förebygga konsekvenser av naturolyckor.

Frågor om Miljö och energi kan ställas till Kerstin Blom Bokliden tfn 08-452 78 60, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Samhällsplanering och bostadsbyggande

Plangenomförande

Mot bakgrund av Plangenomförandeutredningens förslag avser regeringen att ta fram nya bestämmelser om bl.a. gatukostnader och exploateringsavtal. Regeringen kommer också att föreslå regelförändringar som leder till en effektivare plan- och bygglovsprocess i enlighet med utredningens förslag, samt ge Boverket i uppdrag att föreslå hur listan av åtgärder som är befriade från krav på bygglov kan utökas.

Möjligheter att ställa tekniska egenskapskrav

Regeringen avser att begränsa möjligheterna för kommuner att ställa särkrav om tekniska egenskaper enligt den inriktning som föreslås i Byggkravsutredningen, SOU 2012:86. Som en följd av detta ska nivån på vissa nationella egenskapskrav avseende energiprestanda skärpas.

Kompetenssatsning hos Boverket

Den nya plan- och bygglagstiftningen har nu tillämpats sedan 2011. För att reformens regelförenklade syfte ska tillgodoses föreslås en treårig kompetenssatsning som innehåller gemensamma utvecklingsprojekt för kommuner och länsstyrelser, PBL-utbildning för nyanställda och särskilda konferenser kring nyheter. Boverket får disponera 8 miljoner kronor årligen 2014–2016 för detta ändamål.

Buller

Med anledning av Bullersamordningsutredningens förslag på en ökad samordning av bestämmelserna i plan- och bygglagen och miljöbalken för att möjliggöra bostadsbyggande i bullerutsatta lägen (SOU 2013:57) avser regeringen att återkomma med förslag till förändringar i berörda regelverk.

Bostäder för äldre

Regeringen avser som ett komplement till befintligt investeringsstöd, att genomföra väglednings- och informationsinsatser om trygghetsbostäder till kommunerna samt att införa ett statligt stöd till kommunerna för inventeringar av bostadsbeståndet ur framför allt tillgänglighetssynpunkt. För ändamålet ökas Boverkets anslag med sammanlagt 8,5 miljoner 2014 och 13 miljoner 2015.

Digital planprocess

Regeringen finner det angeläget att projekt för att utveckla digitala planprocesser utvecklas, och har därför gett Statskontoret i uppdrag att klarlägga om det finns något ytterligare beslut eller initiativ från regeringen som på ett verksamt sätt kan bidra till att realisera de vinster en samordnad digital planprocess skulle innebära, och i så fall föreslå hur detta bör utformas.

Hållbar stadsutveckling

Målet om en långsiktig hållbar stads- och samhällsutveckling framgår i första hand genom bestämmelser om planläggning av mark och vatten i plan- och bygglagen. Men politikområdet hållbar stadsutveckling har också beröringspunkter med många andra politikområden. Regeringen avser att ta ytterligare initiativ i syfte att stärka arbetet med hållbar stadsutveckling.

Regeringen avser att ge Boverket i uppdrag att samordna en satsning på tio pilotprojekt, där barn- och ungdomsperspektivet bör uppmärksammas.

Frågor om Samhällsplanering och bostadsbyggande kan ställas till Bengt Westman tfn 08-452 78 26 och Eva Hägglund tfn 08-452 78 67, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Samhällets alarmeringstjänst

Alarmeringstjänsten är en viktig grund för samhällets skydd mot olyckor och krisberedskap. Samhällets alarmeringstjänst måste upprätthållas kontinuerligt. Alarmeringstjänstutredningen redovisade den 29 april 2013 betänkandet *En myndighet för alarmering* (SOU 2013:33) till Försvarsdepartementet. Utredningen föreslår bl.a. att en nationell alarmeringsfunktion inrättas med uppdrag att säkerställa en snabb, säker och effektiv larmbehandling. Verksamheten föreslås bedrivas i myndighetsform med ansvar att ta emot nödsamtal på larmnumret 112, bedöma prioritet och räddningsbehov och därefter vidareförmedla larmuppdrag till berörda räddningsorgan. Betänkandet har remissbehandlats (Fö2013/935/SSK).

Det är angeläget att alarmeringstjänsten fungerar på ett effektivt, säkert och ändamålsenligt sätt. En samordnad alarmeringstjänst bör eftersträvas för att skapa förutsättningar för ett optimalt nyttjande av samhällets räddningsresurser. Regeringen överväger för närvarande om alarmeringstjänstutredningens förslag avseende inrättandet av en ny myndighet bör genomföras för att även framgent säker-

ställa en samordnad alarmeringstjänst. Om regeringen efter fortsatta överväganden kommer fram till att verksamheten bör bedrivas i myndighetsform kommer förhandlingar med företrädare för förbundet gällande att förändra ägarförhållandena i SOS Alarm Sverige AB att inledas.

Frågor om trygghet och säkerhet kan ställas till Markus Planmo, tfn 08-452 79 65, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsgivarfrågor

Lönebildning

Regeringen konstaterar i budgetpropositionen att en väl fungerande lönebildning kännetecknas av att mål som hög sysselsättning, prisstabilitet, konkurrenskraft och god reallönetillväxt blir möjliga att förena. Parternas ansvar för lönebildningen är en grundpelare på svensk arbetsmarknad. Överenskommelser i förhandlingar mellan parterna ger legitimitet och stabilitet vilket är en förutsättning för arbetsfred och god konkurrenskraft.

Avtalsåret 2013 har blivit ännu mer omfattande än under 2012. Industrins parter inledde med att sluta ett treårigt avtal t.o.m. mars 2016, med ett sammanlagt värde på 6,8 procent. Det har sedan slutits treåriga avtal inom flera större avtalsområden som följt denna norm. Av de 2,7 miljoner anställda som omfattas av avtalsrörelsen 2013 har för närvarande 2,4 miljoner fått nya avtal.

Under perioden 2013–2015 bedöms (enligt konjunkturlönestatistiken) lönerna i hela ekonomin totalt öka med knappt 3 procent per år. Först 2016 och 2017 bedömer regeringen att löneökningarna gradvis stiger till nivåer strax över 3 %. Detta i takt med att konjunkturläget förbättras.

Frågor om Lönebildning besvaras av Lena Schaller, tfn 08-452 75 63, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmarknad

Sysselsättningen och arbetskraften förväntas fortsätta att öka i god takt under 2013 och 2014, men ökningen i sysselsättningen blir inte tillräckligt stark för att arbetslösheten ska minska påtagligt. Arbetslösheten bedöms minska successivt från 8,2 procent 2013 till 6,4 procent 2017. Under 2014 bedöms arbetslösheten ligga kvar på omkring 8 procent och först under 2015 bedöms arbetslösheten minska mer påtagligt.

Finanspolitiken bör bidra till att stimulera arbetskraftsefterfrågan och minska lågkonjunktorens varaktiga effekter på arbetsmarknaden. De åtgärder som föreslås från regeringen fokuserar på en ökad sysselsättning på kort sikt medan drivkrafterna till arbete stärks varaktigt. Arbetsmarknaden bör bli mer inkluderande och flexibel anser regeringen och anger Arbetsförmedlingen samt de så kallade trepartssamtalen med arbetsmarknadens parter som viktiga delar i det arbetet.

Förstärkt jobbskatteavdrag

För att ytterligare stärka hushållens ekonomi och på så vis stödja tillväxten, sysselsättningen samt samtidigt stärka drivkrafterna till arbete föreslås att jobbskatteavdraget förstärks med 12 miljarder kronor. Förslaget innebär att en sjuk-

sköterska får sin skatt sänkt med cirka 330 kronor per månad, totalt 2 200 kronor per månad i skattelättnad genom det samlade jobbskatteavdraget. Jobbskatteavdragets utformning innebär att marginalskatten sänkts för låg- och medelinkomstagare. Jobbskatteavdrag syftar till att göra det mer lönsamt att arbeta, vilket i sin tur förväntas leda till en ökad sysselsättning. Antalet sysselsatta förväntas på sikt öka med cirka 13 000 personer på grund av den föreslagna förstärkningen. Om samtliga jobbskatteavdrag adderas så förväntas antalet sysselsatta öka med 106 000 personer.

Höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt

Brytpunkten höjs från 433 900 kronor per år till 449 000 kronor per år. Detta innebär att cirka 110 000 personer inte kommer betala statlig inkomstskatt. Dessa sänkta marginalskatter är ett resultat av att regeringen vill få en ökad produktivitet genom att det ska löna sig att genomgå högre utbildning, att vidareutbilda sig och att entreprenörskap ska stimuleras.

Arbetslöshetsavgifterna avskaffas

Arbetslöshetsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar till staten avskaffas vilket medför en ökning av ett stort antal hushålls disponibla inkomster, vilket i sin tur förväntas bidra till högre konsumtion och snabbare tillväxt. Förslaget medför att av arbetslöshetskassornas 3,4 miljoner medlemmar kommer cirka 2,2 miljoner få en sänkt a-kasseavgift. Hur pass stor sänkningen av denna del av a-kasseavgiften är varierar mellan arbetslöshetskassorna. Förslaget har tagits fram efter önskemål vid de så kallade trepartssamtalen mellan regeringen och arbetsmarknadens parter.

Yrkesintroduktionsanställningar – vägen in i arbetslivet för unga

Ungdomsarbetslösheten är hög och det finns risk för att främst unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning, är utrikes födda eller har nedsatt arbetsförmåga blir långtidsarbetslösa. Regeringen vill förenkla och korta vägen in i arbetslivet för unga och stora steg har tagits i trepartssamtalen med arbetsmarknadens parter, främst vad gäller yrkesintroduktionsanställningar.

Arbetsmarknadens parter har inom ett antal avtalsområden tecknat så kallade yrkesintroduktionsanställningar. Dessa anställningar syftar till att underlätta ungdomars övergång från skola till arbetsliv och säkerställer arbetsgivarnas långsiktiga kompetensförsörjning. En del av arbetstiden för dessa anställningar ska utgöras av handledning och utbildning och denna del är inte lönegrundande. Exempel på dessa yrkesintroduktionsanställningar är de två avtal som slutits mellan förbundet och Svenska Kommunalarbetareförbundet. Avtalen, som förkortat kallas för BUI och BAL, gäller för personer med relevant yrkesutbildning samt yrkeslivsintroduktion för arbetslösa som är mellan 19–25 år.

För att stimulera anställning av unga i åldern 15–24 år föreslår regeringen ett ekonomiskt stöd till arbetsgivare i form av en lönesubvention genom kreditering på skattekontot. Denna subvention motsvarar en ordinarie arbetsgivaravgift. Stödet lämnas som längst under 12 månader och förutsätter att anställningen pågår i minst 6 månader, att minst 15 procent av arbetstiden ska bestå av handledning/utbildning samt att lönen ska uppgå till minst 75 procent av den kollektivavtalade minimilönen. Lönesubventionen ges utöver de nedsatta arbetsgivaravgifterna för unga. Arbetsgivare föreslås även kunna ta del av ett handledarstöd. Detta

stöd ska ge utrymme för att tid finns avsatt för handledning och att handledare har tillräcklig kompetens för uppgiften. Handledarstödet ges under samma period som lönesubventionen. Handledarstödet till arbetsgivaren kommer vara 2 500 kronor per anställd och månad. Arbetsgivare kommer kunna ansöka om stöd i form av lönesubvention och handledarstöd hos Arbetsförmedlingen.

Branscherna bör under uppbyggnadsfasen 2014–2018 ges operativt stöd för att bygga upp strukturer kring avtalen. Ett statsbidrag kommer kunna lämnas till organisationer som åtar sig att genomföra utvecklingsinsatser så som framtagande av exempelvis kompetensprofiler och handledarutbildningar.

Den satsning som inleddes 2013 om bidrag till partsorganisationer för informationsinsatser, så att användningen av avtalen kan främjas, kommer att fortsätta under 2014.

Avtalen gäller de närmaste tre åren endast arbetsgivare med kollektivavtal. Det förväntas ta tid att bygga upp systemet för yrkesintroduktion men när det väl är etablerat förväntas det kunna omfatta upp emot 30 000 anställda per år. Förhoppningen från regeringens sida är att yrkesintroduktionsavtalen kan få stor betydelse för att minska arbetslösheten bland unga, och på sikt även inkludera anställning av personer med särskilda svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden så som utrikes födda och långtidsarbetslösa.

Redan nu har parter på arbetsmarknaden även förhandlat fram avtal för så kallade studentmedarbetare, vilket är anställningar som förväntas underlätta övergången från utbildning till arbetsliv.

Lärlingsprogrammen stärks

För att stimulera att fler arbetsgivare erbjuder lärlingsutbildningar och för att höja kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet bör det så kallade anordnarbidraget, som utgår till arbetsplatser som tar emot lärlingar, höjas med 17 500 kronor till 47 500 kronor per elev och år. För arbetsgivare som har handledare med godkänd handledarutbildning föreslås bidraget ökas med ytterligare 10 000 kronor per elev och år till 57 500 kronor. Huvudmännen får sedan ytterligare bidrag på 10 000 kronor per år för att täcka egna kostnader eller vidarebefordras till arbetsgivarna.

Varje lärling föreslås få en kostnadsersättning på 1 000 kronor per studiemånad under tiden för utbildningskontraktet. Detta bidrag kan användas för att täcka upp eventuella merkostnader som uppstår då lärlingen är på arbetsplatsen.

Införande av korttidsarbete

Vid djupa lågkonjunkturer föreslår regeringen en möjlighet för tillfälligt stöd för korttidsarbete med hjälp av statliga subventioner. Korttidsarbete innebär att anställda tillfälligt går ned i arbetstid och lön för att bevara arbetstillfällena under en lågkonjunktur.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Phia Moberg tfn 08-452 76 28 samt Fredrik Nilsson tfn 08-452 75 28, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Socialförsäkring

I regeringens budget 2014 redovisas att den totala sjukfrånvaron fortsätter att minska och att den aktivare sjukskrivningsprocessen har lett till att färre personer

blir långtidssjukskrivna. Nybeviljandet av sjuk- och aktivitetsersättningar har dock ökat något de senaste två åren. Antalet personer med sjukpenning har minskat kraftigt under 2006–2010.

Kvinnors sjukfrånvaro ökar

Sedan 2011 har antalet personer med sjukpenning ökat. Sedan 2012 har en ökning av nya sjukfall skett, främst avseende kvinnors sjukfrånvaro som ökat mer än männens. De psykiska diagnoserna står för en stor del av ökningen. Sjukfallen har även blivit längre. Regeringen bedömer att det är angeläget att fördjupa kunskaperna om de bakomliggande orsakerna till dessa skillnader, varför ett antal analysuppdrag har initierats. Regeringen kommer följa frågan och vid behov vidta ytterligare åtgärder för att öka kunskapen

Tidiga och aktiva insatser

Regeringen har genomfört satsningar som syftar till att utveckla och effektivisera sjukskrivningsprocessen och därmed stödja den enskildes återgång i arbete. Berörda aktörer, däribland arbetsgivare, bidrar idag mer aktivt till en sjukskrivningsprocess som präglas av tidiga och aktiva insatser. Av Försäkringskassans rapport *Arbetsgivares insatser i rehabiliteringskedjan* framgår att arbetsgivare är den aktör som i störst utsträckning tar ansvar för att t.ex. se över möjligheter till anpassning av arbetsuppgifter. De sjukskrivna är också nöjda med stödet från arbetsgivaren. Samtidigt belyses att det finns en otydlighet vad gäller arbetsgivarens ansvar och Försäkringskassans roll i rehabiliteringsarbetet. Försäkringskassan har också i en annan rapport konstaterat att arbetsgivaren behöver stöd i sitt rehabiliteringsarbete av sjukskrivna anställda tidigt i rehabiliteringskedjan.

Ökat stöd till arbetsgivare

Regeringen bedömer att det finns behov av att stötta och bistå arbetsgivare och sjukskrivna anställda i syfte att underlätta återgång i arbete. Det nuvarande bidraget till företagshälsovårdsbranschen har emellertid inte fungerat som det stöd till arbetsgivarna som var avsikten. Regeringen anser därför att ett bidrag ska kunna ges till arbetsgivarna när de har behov av stöd i det enskilda fallet. Syftet är att stödja arbetsgivare att ta sitt rehabiliteringsansvar. Insatser för personer med psykisk ohälsa bedömer regeringen vara särskilt angelägna.

Arbetskadeförsäkringen

Regeringen konstaterar att de skillnader i beviljandefrekvens avseende arbetskadeförsäkringen mellan kvinnor och män kvarstår i stort oförändrad, dvs. att färre kvinnor än män beviljas sådan ersättning. Satsningar görs för att öka kunskapen särskilt om kvinnors hälsa och arbetsliv. Regeringen menar att det ännu saknas tillräcklig grund för att bedöma om arbetskadeförsäkringen fungerar på ett likformigt sätt för kvinnor och män.

Högekostnadsskyddet mot sjuklönekostnader ska ses över

Regeringen avser att se över konstruktionen av arbetsgivarnas högekostnadsskydd mot sjuklönekostnader i syfte att förbättra småföretagens situation. I översynen ingår frågan att pröva möjligheten att differentiera högekostnadsskyddet utifrån företagsstorlek.

Pensionsinformation

Regeringen föreslår att 20 miljoner kronor avsätts årligen 2014–2017 till Pensionsmyndigheten för riktade informationsåtgärder till pensionsspararna. Pensionsspararna ska ha goda möjligheter att bedöma sin framtida pension och vad som påverkar den. Det är angeläget att det finns ett lättillgängligt och bra beslutsunderlag för alla i form av en prognos om hela den framtida pensionen. Först då kan man fullt ut se konsekvenserna av ett längre arbetsliv och agera därefter.

Frågor om Socialförsäkring besvaras av Catharina Bäck tfn 08-452 76 21 och Örjan Lutz tfn 08-452 74 82, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmiljöpolitik

Regeringens sammantagna bedömning är att utvecklingen inom arbetsmiljöområdet är fortsatt positiv.

Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket föreslås få 622 miljoner kronor 2014, en ökning med 16 miljoner jämfört med 2012. Arbetsmiljöverket har tillförts extra medel för bland annat arbete med förändringar i sanktionssystemet och 2 miljoner för arbete med en nationell funktion för kunskapsområdet arbetsmiljö.

Nya regler om sanktioner i arbetsmiljölagen och arbetstidslagarna

Riksdagen antog propositionen *Effektivare sanktioner för arbetsmiljö- och arbetstidsreglerna* (prop. 2012/13:143) den 17 juni 2013 och lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2014. Vad gäller arbetsmiljölagen (1977:1160) kommer sanktionsavgifter i stor utsträckning ersätta straffsanktioner för att få ett effektivare sanktionssystem. På arbetstidsområdet genomförs ändringar i arbetstidslagen (1982:673), lagen (1970:943) om arbetstid m.m. i husligt arbete, lagen (2005:426) om arbetstid m.m. för flygpersonal inom civilflyget och lagen (2008:475) om kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik.

Ny indikator för att följa utvecklingen av goda arbetsmiljöer

En god arbetsmiljö kan främja flexibilitet, produktivitet och konkurrens. I samband med budgetpropositionen för 2010 gavs AV därför i uppdrag att se över möjligheterna att följa utvecklingen av goda arbetsmiljöer avseende förbättrad produktivitet och konkurrens. Arbetet med att ta fram en eller flera positiva arbetsmiljöindikatorer har visat sig vara komplext och fortsätter på AV. Under våren 2014 bedömer AV att man kommer kunna presentera förslag till en färdig indikator.

Kvinnors arbetsmiljö

Under 2011 gav regeringen AV i uppdrag att utveckla och genomföra särskilda insatser för att förebygga att kvinnor slås ut från arbetslivet på grund av arbetsmiljörelaterade problem. Uppdraget som ska pågå under perioden 2011–2014, ska fokusera på att förebygga förslitningsskador på grund av felaktig arbetsbelastning. För genomförande av uppdraget har totalt 20,5 miljoner kronor avsatts. AV har valt att genomföra uppdraget i två delar: ”Hållbar arbetsmiljö med kvinnor i fokus – ett genusperspektiv på ohälsan i arbetslivet” och ”Ergonomi i kvinnors arbets-

miljö”. Satsningen omfattar inspektionsaktiviteter, kunskapsinhämtning, information samt metod- och kompetensutveckling.

Frågor om Arbetsmiljö, Arbetsmiljöverket och företagshälsovård besvaras av Ned Carter tfn 08-452 76 23, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Integration i arbetslivet

Nystartzoner

Regeringen avser återkomma till riksdagen med ett förslag om införande av nystartzoner. I stora drag innebär förslaget att företag inom en nystartzon som uppfyller vissa villkor får göra avdrag vid beräkning av sociala avgifter. Tanken är att minska utanförskapet i de områden där högst antal personer saknar utbildning, har låg utbildning och får långvarigt försörjningsstöd. I april 2013 beslutade regeringen om en lagrådsremiss där det föreslås ett system med nystartzoner. Innan det kan bli aktuellt måste det godkännas av Europeiska kommissionen. Om system med nystartzoner blir av så kommer det att vara tidsbegränsat.

Frågor om integration i arbetslivet besvaras av Örjan Lutz, tfn 08-452 74 82 avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetskraftsinvandring

För att förhindra missbruk av Sveriges liberala regelverk kring arbetskraftsinvandring har ett antal åtgärder vidtagits, bl.a. har Migrationsverket infört skärpta kontroller.

I en promemoria som tagits fram inom Regeringskansliet lämnas förslag på införande av bestämmelser om efterkontroller under löpande tillståndstid, en straffsanktionerad uppgiftsskyldighet för arbetsgivare till arbetstagare med arbetstillstånd, direkt åtkomst för Migrationsverket till vissa myndigheters register samt kompletterande återkallelsebestämmelser med förlängd omställningsperiod.

Frågor om Arbetskraftsinvandring besvaras av Örjan Lutz, tfn 08-452 74 82 avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Jämställdhet och diskriminering

Under perioden 2012–2014 anvisades för särskilda jämställdhetsinsatser högst 239 miljoner kronor per år. Hur anslaget ska fördelas framgår inte. Regeringen avser att fortsätta arbetet under innevarande mandatperiod för att påskynda utvecklingsarbetet inom områden som är strategiskt viktiga för att ”kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv”. Detta är det övergripande jämställdhetspolitiska målet.

Aktiva åtgärder

I november 2012 utsåg regeringen en särskild utredare för uppdraget att undersöka hur krav på aktiva åtgärder ska utformas och göras tydliga för att bli ett effektivt medel i arbetet med att förebygga diskriminering och uppnå lika rättigheter och möjligheter. Utredarens arbete ska redovisas senast den 1 februari 2014.

Uppföljningssystem för jämställdhetspolitiken

Statistiska centralbyrån (SCB) har utvecklat jämställdhetsstatistiken och indikatorer kopplade till de fyra jämställdhetspolitiska delmålen. Ett förslag till uppföljningssystem för jämställdhetspolitiken med utgångspunkt i SCB:s indikatorer har utarbetats inom Regeringskansliet. Resultatet av arbetet har redovisats i departementspromemorian *Ett uppföljningssystem för jämställdhetspolitiken* (Ds 2013:37).

Jämställdhet i skolan

Regeringen gav i augusti 2013 Statens skolverk ett tilläggsuppdrag att under 2013 och 2014 genomföra en samlad insats i syfte att öka antalet och andelen män som arbetar som förskollärare och barnskötare i förskolan. Uppdraget ska redovisas årligen i myndighetens årsredovisning och slutredovisas senast den 1 mars 2015. Regeringen gav samtidigt Statens skolverk ett tilläggsuppdrag att komplettera informationskampanjen om lärar- och förskolläraryrkena och de nya lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna så att den till viss del specifikt inriktas på att attrahera fler män till förskolläraryrkesutbildningen. Uppdraget ska redovisas i myndighetens årsredovisning för 2013.

Besluten är regeringens första bidrag till det som kommer att bli en nationell strategi för att öka andelen män i förskolan.

Delegationen för jämställdhet i arbetslivet

Regeringen beslutade den 6 oktober 2011 att tillsätta en delegation för jämställdhet i arbetslivet. Delegationen ska sammanställa och tillgängliggöra kunskap om kvinnors och mäns olika villkor och möjligheter i arbetslivet, liksom om de förhållanden som är grunden för dessa skillnader. Delegationen ska också stimulera till debatt om hur jämställdhet i arbetslivet kan främjas och lämna förslag på insatser som kan främja jämställdhet i arbetslivet och minska lönegapet mellan kvinnor och män. Delegationens arbete har hitintills i huvudsak inriktats på den första delen av uppdraget, att sammanställa och tillgängliggöra kunskap. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 24 oktober 2014.

Frågor om Jämställdhet besvaras av Anna Ulveson tfn 08-452 74 67, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Läraryrket och lärarutbildning

Fler karriärtjänster

Regeringen vill kraftigt öka antalet förstelärare, vilket betyder sammantaget 15 000 förstelärare hösten 2014 respektive 17 000 förstelärare fr.o.m. hösten 2016. Regeringen föreslår att det avsätts 377 miljoner kronor för den förstärkta satsningen på karriärtjänster under 2014 och beräknat 554 miljoner för 2015, 504 miljoner för 2016 och därefter 589 miljoner årligen från 2017, dvs. totalt 2 024 miljoner under 2014–2017.

Karriärtjänster till skolor i utanförskapsområden

Regeringen vill undersöka hur de kan öronmärka en del av de medel som ingår i karriärtjänstsatsningen för att stimulera arbetsgivare att rekrytera fler duktiga lärare genom högre löner till skolor i utanförskapsområden.

En möjlig utvidgning av karriärtjänster även till förskolan ska utredas

För att reformen även ska kunna inkludera förskolan krävs en lagändring varför regeringen vill undersöka i vilken utsträckning systemet med karriärtjänster skulle kunna utvidgas till att gälla även förskola.

Läsllyftet – fortbildning i läs- och skrivutveckling

En fortbildningssatsning inom läs och skrivutveckling om totalt 303 miljoner kronor 2014–2018. Läsllyftet, som framförallt riktar sig till lärare som undervisar i svenska. Syftet är att ge dem ökade kunskaper i att kunna individanpassa undervisningen i större utsträckning och bättre stödja elevernas läs- och skrivutveckling.

Läraryftet II

Fortbildningssatsningen Läraryftet II, som är en satsning i huvudsak inriktad på att lärare med examen ska kunna komplettera sin utbildning för att bli behöriga i alla skolformer, ämnen och årskurser där de undervisar, förlängs till 2016. Regeringen föreslår att sammanlagt 331 miljoner kronor avsätts för 2014 och beräknar 228 miljoner 2015 och 75 miljoner 2016 för detta ändamål.

Validering av kunskaper för behörighet

Regeringen föreslår att 3 miljoner kronor avsätts för validering av kunskaper för behörighet för 2014 och beräknar lika mycket för 2015. Det är Stockholms universitet som tillsammans med andra lärosäten ska utveckla formerna för validering.

Matematiklyftet

Sedan tidigare är Matematiklyftet aviserad. Den är en ämnesdidaktisk fortbildningssatsning för matematiklärare, vilken är avsedd att pågå t.o.m. 2016. För satsningen beräknas totalt 650 miljoner kronor avsättas.

Rektorslyftet

Fortbildningssatsningen Rektorslyftet förlängs med ett år för att stärka rektorerna i deras roll att leda och utveckla skolan. I enlighet med tidigare avisering i budgetpropositionen för 2013 föreslås 20 miljoner kronor avsättas för satsningen för 2014. Regeringen beräknar nu även 15 miljoner för 2015.

Rektorernas ledarskap

Regeringen avser att tillsätta en utredning i syfte att analysera rektorernas arbetssituation och hur rektorernas ansvar och befogenheter samt pedagogiska ledarskap kan stärkas. Regeringen föreslår att 2 miljoner kronor avsätts för detta för 2014.

Satsningar på förskolans personal

Under 2012–2014 genomförs en redan aviserad utbildningssatsning där regeringen inom ramen för avsatta medel satsar totalt 120 miljoner kronor. Förskollärare kan gå på kurser som avser barn i behov av särskilt stöd. Förskollärare och förskolechefer kan gå på kurser avseende uppföljning och utvärdering.

Fortsatt hantering av legitimationen för lärare och förskollärare

Skolverket tillförs extra resurser 2014–2016 för att fullfölja arbetet med att införa lärarlegitimationer. Totalt föreslås 146 miljoner kronor för 2014 och beräknas 50 miljoner för 2015 samt 15 miljoner för 2016. Vidare avser regeringen att återkomma till riksdagen med förslag om att genomförd introduktionsperiod för lärare och förskollärare framöver inte ska krävas för att erhålla legitimation.

Speciallärarutbildningen

Regeringen föreslår att resurser motsvarande 100 utbildningsplatser för speciallärarutbildning utökas fr.o.m. 2015. För de nya platserna beräknar regeringen 10 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2015.

Minska lärares administrativa börda

Regeringen har beslutat om en proposition som innebär att lärarnas administrativa börda minskas. Förslaget innebär att det statliga kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner tas bort helt för årskurs 6–9 och att det minskas från två gånger till en gång/läsår för årskurs 1–5. Regeringen föreslår att 5 miljoner kronor avsätts för detta ändamål för 2014 och beräknar 10 miljoner för 2015.

Högre kvalitet i de verksamhetsförlagda utbildningsdelarna

En försöksverksamhet med övningskolor, vid vilka studenterna vid ett lärosäte genomför huvuddelen av sin VFU, är avsedd att genomföras 2014–2019. För försöksverksamheten föreslås att 40 miljoner kronor avsätts för 2014–2019. Regeringen avser att utreda hur en förtydligad bedömning av studenternas prestationer under VFU med en flergradig betygsskala skulle kunna utformas och hur en sådan förändring skulle kunna genomföras. Regeringen avser också att särskilt låta granska kvaliteten på VFU:n i lärar- och förskollärarutbildningen.

Försöksverksamhet med krav på lämplighet vid tillträde till lärar- och förskollärarutbildning

En försöksverksamhet med krav på att den som antas till utbildning som leder till förskolläraryrket, grundläraryrket eller ämnesläraryrket är lämplig får ställas i en försöksverksamhet vid vissa statliga universitet och högskolor. Regeringen avser fördela 5 miljoner kronor för försöksverksamheten 2014–2016.

Lärarutbildning vid fler enskilda utbildningsanordnare

Regeringen avser att se över förutsättningarna för en enskild utbildningsanordnare att starta lärarutbildning. Utgångspunkten är att utbildningen ska uppfylla kraven i examensordningen, förbereda väl för läraryrket, hålla hög vetenskaplig kvalitet och ställa höga krav på studenterna.

Medel till informationskampanj

Regeringen föreslår att ytterligare 5 miljoner kronor avsätts 2014–2015 för den fortsatta kampanjen med att attrahera fler ungdomar och unga vuxna till lärar- och förskolläraryrkena. Verksamheten bör bedrivas främst med inriktning mot matematik, teknik och naturorienterade ämnen samt yrkesämnen. Regeringen har gett Skolverket ett tilläggsuppdrag att genomföra en samlad insats i syfte att öka antalet och andelen män som arbetar som förskollärare och barnskötare i förskolan.

Dimensionering av lärar- och förskolläraryt utbildning

Regeringen avser att ge Skolverket i uppdrag att i samarbete med Universitets- och högskolorrådet ta fram en mer detaljerad prognos över behovet av olika lärarkategorier utifrån skolväsendets behov och hur många lärare som utbildas inom olika kategorier. För uppdraget föreslås 3 miljoner kronor avsättas för 2014.

Särskild kompletterande pedagogisk utbildning

Studenter med en tidigare examen som har genomfört sin utbildning med goda studieresultat ges möjlighet att läsa en kompletterande pedagogisk utbildning för att nå en ämneslärarexamen (främst ha ämneskunskaper i naturorienterade ämnen, matematik och teknik) samtidigt som de arbetar i en skola med låg måluppfyllelse. Regeringen föreslår att satsningen utökas och att totalt 14 miljoner kronor avsätts för 2014. För 2015 beräknas totalt 15 miljoner och för 2016 totalt 11,5 miljoner.

Särskild kompletterade utbildning för personer med examen på forskarnivå

Förslaget om en särskild kompletterande utbildning för personer med examen på forskarnivå inklusive en möjlighet till statlig finansiering bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utökat ULV-uppdrag

Inom satsningen utländska lärares vidareutbildning (ULV), där personer med en utländsk lärarutbildning kan komplettera tidigare studier och yrkesverksamhet för att kunna bli behöriga och undervisa i den svenska skolan, föreslås att ytterligare 13 miljoner kronor avsätts, vilket motsvarar en utbyggnad med cirka 100 utbildningsplatser.

Waldorfpedagogik

Regeringen föreslår att 10 miljoner kronor avsätts för 2014 för utbildning av lärare och förskollärare med Waldorfinriktning och beräknar 10 miljoner årligen därefter.

Frågor om Läraryrket och lärarutbildningen besvaras av Ulrika Wallén tfn 08-452 76 03 och Per Gradén tfn 08-452 75 88, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Signild Östgren

Bilaga

Arbetsgivaravgifter för KOMMUNER år 2013 och prel. för år 2014